

DN: Erstatning, hvis ulven er på rov

Danmarks Naturfredningsforening foreslår nu, at der etableres en vildtskadefond, så man kan få erstatning, hvis man får dræbt husdyr af de ulve, der nu tilsyneladende er ved at etablere sig i landet.

- Vi skal sætte rammerne for ulven og sikre, at det flotte rovdyr bliver budt velkommen i Danmark frem for at være frygtet og uønsket. Derfor skal vi hurtigst muligt sætte en række initiativer i gang, der er med til at skabe plads til ulvene og være med til at mane frygten for, at ulven gør store indhug i husdyrbestandene til jorden, siger Bo Håkansson, biolog i Danmarks Naturfredningsforening.

Foreningen lægger op til en fond, der kan udbetale erstatning, hvis husdyrene har været forsvarligt hegnede og alligevel bliver dræbt.

Staldmøde om krydsninger

14. marts kan alle, der interesserer sig for krydsningsavl, møde op hos den økologiske mælkeproducent Gert Lassen, Silkeborg. Her holder Økologisk Landsforening et såkaldt staldmøde, hvor man blandt andet kan høre om velegnede kødracer til krydsning med malkekøer. Målet er mere kød på slagtedyrene.

MARK & STALD

Snyd med æg

TYSKLAND: En større fødevareskandale er under optrevling i Tyskland. Omkring 200 bedrifter med æglæggere er mistænkt for at stoppe flere høns ind i husene end tilladt

Efterforskningen har stået på i flere år og vedrører overtrædelser i perioden 2007 til 2011. Den er endnu ikke afsluttet, og derfor er det småt med fakta om gårde og navne i den tyske medieomtale. Der er også fortsat tvivl om, hvor vidt der 'kun' er tale om overbelægning i en række konventionelle, økologiske og frilandsbesætninger, eller om der er tale om, at konventionelle æg er solgt som økologiske.

Ifølge politisk koordinator i IFOAM's Bruxelles-kontor, Antje Koelling, er det sidste ikke tilfældet. Men følger man med i aviser som Spiegel, er der tale om svindel med falske økoæg.

De fleste bedrifter ligger i Niedersachsen, men sagen trækker ifølge medierne også tråde til Belgien og Holland. Niedersachsens landbrugsminister Christian Meyer (Die Grüne) bebuder opstramninger i kontrollen og vil blandt andet have sat en stopper for muligheden for at drive blandede bedrifter med både økologisk og konventionel produktion.

Måske 40 øko-bedrifter

Ifølge Spiegel skulle omkring 40 af de 200 bedrifter være økologiske. De to store økologioorganisationer, Naturland og Bioland, lægger naturligvis kraftig afstand til overtrædelserne. Naturland undersøger i øjeblikket, om der er Naturland-gårde blandt de mistænkte bedrifter. Er det tilfældet, kan de forvente øjeblikkelig eksklusion, lover organisationen på sin hjemmeside.

Bioland kræver konsekvent indgriben og hårde straffe til lovbrudene og fremhæver, at netop Biolands principper gør op med uigennemsigtig industriproduktion.

- De store industribedrifter bringer hele den økologiske branche i miskredit med uacceptable holdninger og som her med systematisk svindel og foragt for loven, udtaler Biolands præsident, Jan Plagge,

Han opfordrer myndighederne til ikke kun at straffe svindlerne hårdt men også tage autorisationen fra landmændene, hvis det viser sig, at de systematisk har overtrådt økologireglerne.

kmn@okologi.dk

Konventionelt anlæg kører økologisk

BIOGAS: Konventionelle biogasanlæg kan få autorisation til at køre periodevis økologisk produktion. Det forudsætter styr på råvarerne og daglig logbog

Tekst og foto:
Karen Munk Nielsen

Århus Universitets biogasanlæg i Foulum har som det første herhjemme fået autorisation, så det ellers konventionelle anlæg i perioder kan arbejde med økologiske biomasser og levere

den afgassede gødning tilbage til økologer i området. Det har ikke været uden besvær at nå dertil, og kun takket være velvilje hos biogasanlæggets driftsleder og myndighederne er det lykkedes, fortæller primus motor i processen, Thomas Vang Jørgensen. Han er til daglig leder af økologirådgivningen i LandboMidtøst og har brugt mange timer på at udrede, hvordan man kan dokumentere, at gødningen fra anlægget lever op til økologireglerne.

Nu kan man komme i gang

Arbejdet har været et led i det store projekt BioM, som

blandt andet handler om at pleje naturarealer omkring Nørre Å og samtidig producere økologisk gødning til planteavlere i området. Som en udløber af projektet er der nu etableret en leverandørforening, der vil høste græs i området og sælge det til biogasanlægget mod at få gødningen retur. Netop i disse måneder kører anlægget i Foulum på en blanding af konventionel kvæggylle og økologisk halm og kløvergræs. Den afgassede gylle, der kommer ud af reaktoren, får beregnet en økologiprocent og bliver kørt retur til leverandørforeningen.

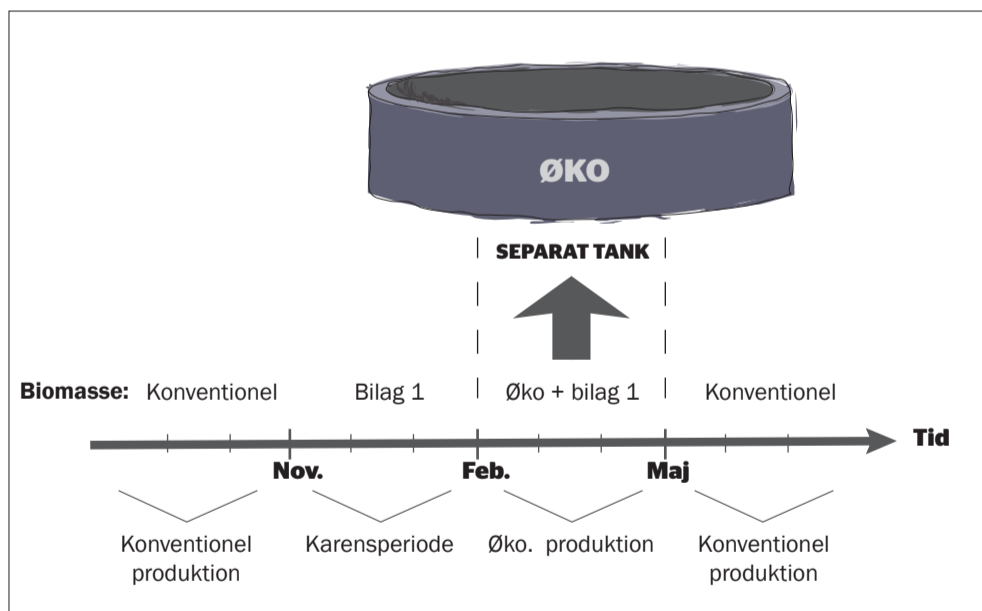
- Det havde været meget mere enkelt, hvis anlæg-

get var rent økologisk, men sådan blev det ikke. På den anden side er jeg glad for, at projektet her er lykkedes, for det betyder, at vi ikke behøver at bygge en masse økologiske biogasanlæg for at komme i gang med at producere økologisk gødning. Det kan lade sig gøre i eksisterende anlæg, siger en tilfreds Thomas Vang Jørgensen.

Tre måneders karens

Hovedudfordringen har været at definere, hvornår gyllen i reaktoren kunne anerkendes til økologisk brug. Problemet er, at der løbende både tilføres og fjernes materiale fra reaktoren. Selv om man i en periode går over til udelukkende at fodre anlægget med biomasser, som er tilladt i økologisk produktion, vil der fortsat være en rest af tidligere biomasser i tanken. En rest, som godt nok bliver mindre og mindre for hver dag, der går, men som i teorien aldrig forsvinder helt, med mindre man tømmer anlægget. Det principielle problem blev løst, da NaturErhvervstyrelsen meldte ud, at de ville acceptere gødningen, når 99 procent stammede fra økologiske biomasser eller tilladte konventionelle gødningsmidler fra bilag 1, fortæller Thomas Vang Jørgensen.

- Så var det bare at regne

Flowet gennem biogasreaktoren. Efter to måneders karens, kan man tappe økologisk gylle.

NaturErhvervstyrelsen: Der er ingen

BIOGAS: Med autorisationen af Århus Universitets anlæg i Foulum har NaturErhvervstyrelsens Enhed for Økologi truffet nogle principielle afgørelser, der gør det lettere for andre, der vil træde samme sti

- Det er dog ikke sådan, at vi nu giver en fast opskrift på, hvordan man får økologisk gylle ud af et konventionelt anlæg. Det kan muligvis gøres på andre måder, end man har gjort i Foulum. Det afgørende er, at producenten over for os kan dokumentere, at biogasgyllen inden autorisation for 99 procents vedkommende stammer fra godkendte gødningsmidler,

siger akademisk medarbejder Susanne Kromann Helle, der har været tæt involveret i processen frem mod autorisationen af Århus Universitets biogasanlæg i Foulum. - Så skal vi selvfølgelig på besøg og se, at der er styr på, hvor de forskellige råvarer bliver opbevaret, men ser det fint ud, og kan vi godkende beregningerne, kan man få en autorisation, siger

Susanne Kromann Helle. I den periode, anlægget kører økologisk, skal biomasserne vejes, og der skal føres daglig logbog over indføringen. Når gyllen afsættes til økologer, skal der følge en deklaration med, der bl.a. angiver økologiprocenten.

kmn@okologi.dk